

Stor-Elvdal kommune

Sektor for samfunnsutvikling

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Vår ref: 2016/374-3727/2016

Deres ref:

Arkiv: K47

Saksbehandler: Lars Kveberg

Direkte telefon: 99228501

Dato: 25.04.2016

Anmodning om uttak av bjørn på vårsnø 2016 i Stor-Elvdal

Stor-Elvdal kommune anmoder med dette om at det iverksettes uttak av bjørn på vårsnø 2016. Det søkes om uttak i et område begrenset til vest for Glomma i Stor-Elvdal kommune.

I Stor-Elvdal kommune har det siden slutten av 1980-tallet vært årvisse tap av bufé forvoldt av bl.a. bjørn. Skadene har forekommet i alle beitelag i kommunen. Det har vært gitt mange skadefellingstillatelser i løpet av disse årene, men de færreste tillatelsene har resultert i felling. Dette underbygger de erfaringene man har gjort ellers i landet: felling av bjørn i barmarkssesongen er svært vanskelig, og få skadefellingsforsøk fører til felling. Lisensfelling av bjørn er det virkemiddelet som skal komplettere skadefelling som tapsreducerende tiltak. Dette virkemiddelet har heller ikke gitt ønskede resultater. Lisensfellingsperioden er sterkt avgrenset, og sammen med et minimalt antall bjørn tillatt felt, begrenser dette effekten ytterligere. Stor-Elvdal kommune er av den oppfatning at lisensfelling og skadefelling, især med de begrensninger som er i regelverk og i forvaltningens praksis, ikke har den tapsreducerende effekt som er nødvendig for å opprettholde en aktiv beitebruk i områder som av myndighetene er fastsatt som prioriterte beiteområder. Samtidig har nettopp gjennomføringen av lisensfelling på bjørn de siste årene med all ønskelig tydelighet vist at snø ved fellingsforsøksstidspunkt kan være avgjørende for resultatet.

I kommunen er det 3 gjenværende aktive beiteområder for sau, alle vest for Glomma. I tillegg beiter sau og storfé fra flere gårdsbruk i Stor-Elvdal i et beiteområde på Storfjellet i Ringebu kommune. Alle disse beiteområdene – langt fra myndighetenes fastsatte leveområde for bjørn – har hatt store tap av bufé forvoldt av bjørn. Skal disse beitebrukerne fremdeles kunne beholde, og bruke, sine beiteområder, må virkemiddelbruken trappes opp, og ytterligere tiltak vurderes.

Stor-Elvdal kommune vil minne om at i henhold til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, er det primære virkemiddel i prioriterte beiteområder felling av rovvilt, gjennom skade- og lisensfelling. Og i de tilfeller det har vært gitt tillatelse til felling av bjørn på vårsnø, har det vært effektivt. Det vises i den sammenheng til slik felling av 2 bjørner i 2012 i Mykleby beitelags beiteområde, noe som resulterte i reduksjon av rovdyrdrept bufé. Effekten av fellingen av bjørn den 16. april i år vil kunne måles etter kommende beitesesongen samt kommende år. Nettopp det at det gjentatte ganger de siste årene er felt bjørn i kommunen viser at tilsiget av bjørn er kontinuerlig, og en må derfor fortsatt bruke de virkemidlene en har for å sikre beitebruken. I den forbindelse vises det til det såkalte «Rovviltforliket» i Stortinget, der det i pkt. 2.2.18 står: «Ekstraordinære uttak etter endt lisensfellingsperiode for bjørn skal kunne tillates i enkelttilfeller

hvor det er sannsynliggjort et konkret skadepotensial på husdyr eller tamrein.», samt pkt. 2.2.19: «.....Det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.»

I forrige uke ble det sporet bjørn på snø i området Ledsageren - Skjerdingen, på vestsiden av Glomma. Selv om bjørn kan vandre over store områder, er dette et område bjørn prefererer gjennom hele sesongen. Storfjellet beitelag, som har sine beitedyr i området, har årvisse tap av bufé grunnet bjørn, og likeens har tilstøtende beitelag i Oppland tap av bufé grunnet bjørn. I forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark er dette området markert som blått område, altså et område som er viktig for å oppnå bestandsmål for rovvilt og som også har viktige beiteområder for bufé. Kommunen vil minne om den primære opprinnelsen til det som i nåværende forvaltningsplan er blå sone i dette området: I Stortingsmelding nr. 35 (1996 – 1997) «Om rovviltforvaltning», ble det vedtatte kjerneområdet for jerv i Sør-Norge opprettholdt, men på bakgrunn av ny kunnskap ble følgende lagt inn som forvaltningsstrategi: *«Departementet går inn for å halde ved lag kjerneområdet for jerv i Sør-Noreg, men det kan vere aktuelt å vurdere mindre justeringar av grensene med bakgrunn i dei røymsler som er hausta. Ein må også ta vare på høve til utveksling av individ med den meir talrike bestanden i grensestroka frå Femundsmarka - Sylane og nordover for å unngå negative effektar av isolasjon av ein mindre bestand, jfr kap. 7.1.2. Ein slik kontinuerleg bestand vil også vere mindre utsett for å dø ut på grunn av tilfeldige hendingar.»*

Ved Stortingets behandling av meldingen, jf. Innst. S. nr. 301 (1996-1997) ble det for dette området presisert følgende: *«Flertallet vil peke på at for å ivareta forholdet til utveksling av individer mellom bestander på Nordkalotten og Sør-Norge, bør lisensjakten i området mellom kjerneområdet og svenskegrensa være beskjeden.»*

Dermed ble den såkalte «jervekorridoren» etablert, for å sikre muligheter for utveksling av individer mellom kjerneområdet i Sør-Norge og jervebestandene i Sverige og Nord-Norge. Dette var altså det primære opphav til den blå sonen, og har etter kommunens oppfatning lite å gjøre med forvaltningsområdet for bjørn.

Stor-Elvdal kommune vil derfor anmode om at det iverksettes felling av bjørn våren 2016, i et område avgrenset til vest for Glomma.

Med hilsen

Lars Kveberg
Jordbrukssjef

Ekstern kopi til:

Storfjellet beitelag v/ Ingvald Lyngar Landet Østsida 603 2480 KOPPANG
Rovviltnemnda i region 5 Hedmark 2306 HAMAR